

Centrum experimentálního výzkumu chorob krevního oběhu a orgánových náhrad

PRAHA & EU:
INVESTUJEME DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA KONKURENCESCHOPNOST:

VÍCE PŘÍLEŽITOSTÍ PRO LEPŠÍ ŽIVOT PRAŽANŮ

Prostředky ze strukturálních fondů jsou investovány do zlepšení podmínek života občanů členských zemí EU. Operační program Praha – Konkurenceschopnost, který je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj, má za cíl pomoci investic do dopravní infrastruktury, životního prostředí, vědy, výzkumu a rozvoje podnikání zlepšit a zkvalitnit život Pražanů.

Doc. MUDr. Jan Malý, CSc.

ředitel IKEM

„Veškerý výzkum, který se na Pracovišti experimentální medicíny v IKEM dělá, je veden snahou pomoci našim pacientům a věřím, že je k jejich prospěchu. I když každému z nás přejí, aby péči, kterou IKEM nabízí, potřeboval co nejméně“

Prof. MUDr. Luděk Červenka, CSc., MBA

přednosta PEM

„Činnost centra CEVKOON zásadním způsobem zvýší konkurenceschopnost IKEM a potažmo celé Prahy jakožto střediska biomedicínského výzkumu.“

V České republice umírá na choroby srdce a krevního oběhu více než polovina obyvatelstva. Stejně závažná, byť naštěstí vzácnější, jsou i konečná stádia chorob plic, jater, ledvin a střeva, která jsou úspěšně léčitelná pouze orgánovou transplantací. U náhlého selhání funkce jater, často u mladých nemocných, navíc zatím neexistuje žádná možnost dočasné náhrady funkce tohoto orgánu. V Čechách se nachází několik špičkových vědeckých pracovišť, které se touto problematikou zabývají. Problém ale spočívá v jejich malé propojenosti a vzájemné spolupráci, a následně omezené aplikovatelnosti získaných poznatků pro klinické využití.

Do současné doby neexistovalo pracoviště, které by v oblasti experimentálního a následného klinického výzkumu kardiovaskulárních chorob či náhrady funkce orgánů spojovalo všechny výše uvedené přístupy s klinickou praxí. Z těchto důvodů IKEM, jako špičkové pracoviště zabývající se již 50 let výzkumem a léčbou v oblasti kardiovaskulárních chorob a orgánových transplantací, sloučil všechny své výzkumné laboratoře do speciálně vybudovaného moderního pavilonu „Pracoviště experimentální medicíny“. Toto pracoviště má za úkol uplatňovat integrovaný genomický, fyziologický a imunologický přístup k výzkumu a vývoji v oblasti experimentálního výzkumu chorob krevního oběhu a v oblasti orgánových náhrad. Právě na tomto pracovišti vzniká Centrum experimentálního výzkumu chorob krevního oběhu a orgánových náhrad – CEVKOON.

Unikátnost centra je ve spojení základního výzkumu s experimentálním výzkumem a klinickou praxí. Centrum usnadní mezinárodní spolupráci výzkumných a klinických pracovišť z více regionů. Umožní výměnu informací mezi odborníky, řešícími dílčí projekty, spolupráce s krajskými nemocnicemi přispěje k odstranění zpoždění v zavádění výsledků do klinické praxe. Centrum výrazně přispěje ke konkurenceschopnosti českých vědeckých týmů ve světě.

Cílem projektu byla investice do vybavení laboratoří tak, aby výzkumný tým mohl v realizační fázi projektu zahájit práci na výzkumných hypotézách z oblasti onemocnění krevního oběhu a orgánových náhrad a následně tyto výstupy přenést do praxe. Podpora poskytnutá ze strukturálních fondů byla nezbytná k zahájení práce centra CEVKOON. Činnost tohoto centra zásadním způsobem zvýší konkurenceschopnost Prahy jakožto střediska biomedicínského výzkumu, což je v souladu s globálním cílem OPPK i BRIS, aktivity projektu naplňují strategický cíl oblasti podpory 3.1 a plánované aktivity jsou v souladu s podporovanými aktivitami, konkrétně s pořízením přístrojového a laboratorního vybavení pro vědu a výzkum.

Projekt CEVKOON bude realizován v areálu IKEM Praha, v pavilonech Z1 a Z6.

CEVKOON

CENTRUM PRO VÝZKUM CHOROB KREVNÍHO OBĚHU A ORGÁNOVÝCH NÁHRAD

Informace o projektu

Registrační číslo	CZ.2.16/3.1.00/22126
Operační program	Praha – Konkurenceschopnost
Prioritní osa	3. Inovace a podnikání
Oblast podpory	3.1 Rozvoj inovačního prostředí a partnerství mezi základnou výzkumu a vývoje a praxí
Datum zahájení realizace	1. 1. 2010
Datum ukončení realizace	27. 8. 2010
Dotace z OPPK	74.006,928,23 Kč
Vlastní financování IKEM	6.000,561,77 Kč

Hlavním cílem projektu bylo, v souladu se specifickými cíli stanovenými v „Operačním Programu Praha Konkurenceschopnost“ (OPPK), modernizovat přístrojové a laboratorní vybavení pro výzkum v rámci Pracoviště experimentální medicíny Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM) a v rámci tohoto pracoviště zřídit „Centrum experimentálního výzkumu chorob krevního oběhu a orgánových náhrad – CEVKOON“.

KOORDINÁTOR A HLAVNÍ ODBORNÝ GARANT PROJEKTU

Prof. MUDr. Luděk Červenka, CSc., MBA.

Přednosta Pracoviště experimentální medicíny IKEM

HLAVNÍ MANAŽER PROJEKTU

MUDr. Ivan Netuka, Ph.D.

Zástupce ředitele IKEM pro strategii a rozvoj

EXPERIMENTÁLNÍ VÝZKUM V CEVKOON PROBÍHÁ VE TŘECH ZÁKLADNÍCH OBLASTECH:

Oddělení experimentální hypertenze a nefrologie.

Oddělení experimentální kardiologie.

Oddělení experimentálního výzkumu náhrad orgánových funkcí.

ODDĚLENÍ EXPERIMENTÁLNÍ HYPERTENZE A NEFROLOGIE

Odpovědný pracovník:

Prof. MUDr. Luděk Červenka, CSc, MBA

Přednosta Pracoviště experimentální medicíny IKEM

Hypertenze

Přes veškerý vědecký pokrok zůstává vysoký krevní tlak významnou příčinou vážných onemocnění a úmrtnosti lidí v EU. V posledních letech přibývá důkazů o léčebných účincích epoxykosatrienových kyselin (EETs), které jsou v lidském těle bohužel neutralizovány enzymem solubilní epoxidhydrolázy (sEH). Cílem výzkumu je prokázat, že lze farmakologicky tento enzym neutralizovat a pokud se tato hypotéza potvrdí vyvinout nový vysoce účinný nástroj při léčbě vysokého krevního tlaku.

Chronické onemocnění ledvin

Ve stárnoucí evropské populaci je výskyt tohoto onemocnění vysoký a stále roste. Zde výzkum naváže na naše vlastní studie z poslední doby, které přinášejí nové poznatky o příčinách chronického onemocnění ledvin. Výzkum by měl významným způsobem přispět k možnostem jeho zpomalení.

ODDĚLENÍ EXPERIMENTÁLNÍ KARDIOLOGIE

Odpovědný pracovník:

Doc. MUDr. Jan Šochman, CSc.

Zástupce přednosty Kliniky kardiologie IKEM, vedoucí kardiologických ambulancí

CHRONICKÉ SRDEČNÍ SELHÁNÍ

Odpovědný odborník:

MUDr. Vojtěch Melenovský, CSc.

Zástupce přednosty Kliniky Kardiologie IKEM

Téměř 14 milionů obyvatel EU trpí chronickým srdečním selháním. Podle odhadů dosáhne jejich počet v roce 2020 až 30 milionů. Polovina pacientů umírá do 4 let od stanovení diagnózy. Cílem výzkumu tohoto oddělení je prokázat, že léková intervence do metabolismu myokardu může oddálit rozvoj či zpomalit progresi srdečního selhání.

VLIV REPRODUKČNÍHO STÁRNUTÍ ŽEN NA KARDIOVASKULÁRNÍ SYSTÉM

Odpovědný odborník:

MUDr. Jan Piřha, CSc.

Vedoucí laboratoře pro výzkum aterosklerózy IKEM

Ženy jsou kardiovaskulárními onemocněními postihovány více než muži. V rámci tohoto oddělení je ověřována hypotéza, že období přechodu do menopauzy je nejkritičtější z hlediska vzniku závažných metabolických poruch a především jejich kardiovaskulárních následků. Tato zranitelná perioda souvisí s výrazným kolísáním pohlavních hormonů. Toto období je zároveň nevhodnější k zahájení preventivních a léčebných opatření zaměřených na aterosklerotický proces.

CHIRURGICKÉ A NECHIRURGICKÉ MOŽNOSTI LÉČBY CHOROB SRDCE A CÉV

Odpovědný odborník:

MUDr. Ivan Netuka, CSc.

Zástupce ředitele IKEM, zástupce přednosty Kliniky kardiovaskulární chirurgie IKEM

Doc. MUDr. Jan Šochman,

zástupce přednosty Kliniky Kardiologie IKEM

Hlavním cílem tohoto projektu je studovat, ověřovat a prosazovat nové technologie v oblasti nechirurgických modifikací chlopenních vad s důrazem na minimálně invazivní postupy.

ODDĚLENÍ EXPERIMENTÁLNÍHO VÝZKUMU NÁHRAD ORGÁNOVÝCH FUNKCÍ

Regenerace jaterního parenchymu

Hlavním cílem je studovat mechanismy odpovědné za regeneraci jater v případě jejich poškození.

Konzervace orgánů vhodných pro orgánové transplantace

Hlavním cílem tohoto projektu je studovat na experimentálních modelech velkých laboratorních zvířat vliv různých patofyziologických vlivů na kvalitu orgánů určených k přenosu a orgánové transplantaci. Rovněž jsou studovány možnosti farmakologického ovlivnění pomocí nově vyvíjených konzervačních roztoků.

Miniiinvazivní chirurgické postupy v oblasti transplantační problematiky

Hlavním cílem je studovat tyto nové techniky na velkých laboratorních zvířatech a umožnit tak jejich úspěšné zavedení do klinické praxe transplantační chirurgie.

Odpovědný odborník:

Doc. MUDr. Mgr. Milan Jirsa, CSc.

Zástupce přednosty PEM, vedoucí laboratoře experimentální hepatologie IKEM

LABORATORNÍ VYBAVENÍ

Z Operačního programu Praha Konkurenceschopnost získalo CEVKOON dotaci na modernizaci přístrojového a laboratorního vybavení pro výzkum. Byly zakoupeny následující systémy:

SYSTÉM PRO TELEMETRICKOU MONITORACI KREVNÍHO TLAKU, RENÁLNÍCH A METABOLICKÝCH FUNKCÍ U BDĚLÝCH GENETICKY MODIFIKOVANÝCH POTKANŮ A MYŠÍ

Systém má klíčový význam pro řešení problematik hypertenze a progresu chronické renální insuficience, které řeší Oddělení experimentální hypertenze a neurologie. Díky tomuto unikátnímu systému lze poprvé získat data od bdělých zvířat a zároveň studovat kardiovaskulární, renální a metabolické funkce, což doposud nebylo u bdělých zvířat možné.

SYSTÉM PRO IN VITRO STUDIUM TUBULÁRNÍCH FUNKCÍ LEDVIN U GENETICKY MODIFIKOVANÝCH MYŠÍ

Díky tomuto unikátnímu systému můžeme odhalit mechanismus účinku, kterým kyseliny epoxyeikostarionové ovlivňují tubulární reabsorci sodíku v jednotlivých segmentech nefronu ledvín. Pochopení tohoto mechanismu je významné pro pochopení antihypertenzního účinku nově syntetizovaných inhibitorů enzymu solubilní epoxidhydrólázy.

SYSTÉM PRO IN VIVO MONITORACI SRDEČNÍCH FUNKCÍ U GENETICKY MODIFIKOVANÝCH POTKANŮ A MYŠÍ

Díky tomuto unikátnímu systému lze in vivo chronicky monitorovat srdeční funkce u bdělých geneticky modifikovaných zvířat. To nám umožní získat nové poznatky o patofyziologii chronického srdečního selhání.

SYSTÉM PRO IN VITRO STUDIUM SRDEČNÍCH FUNKCÍ U GENETICKY MODIFIKOVANÝCH POTKANŮ A MYŠÍ

Tento systém umožní za podmínek in vitro zjistit mechanismus, kterým jednotlivé lékové intervence zlepšují kardiální funkce u modelu chronického srdečního selhání.

SYSTÉM PRO KOMPLEXNÍ IN VIVO ZOBRAZOVÁNÍ SRDCE A VELKÝCH CÉV V REÁLNĚM ČASE U VELKÝCH LABORATORNÍCH ZVÍŘAT POMOCÍ RTG A ULTRAZVUKOVÉ METODIKY

Tento systém má klíčový význam pro řešení problematiky chirurgických a nechirurgických možností léčby chorob srdce a cév, která se řeší v rámci oddělení experimentální kardiologie. Přístroj umožní za podmínek in vivo testovat nové léčebné postupy na velkých laboratorních zvířatech. Takovýto systém nebyl doposud v IKEM k dispozici a takto komplexní studie nebylo možné provádět.

SYSTÉM PRO NEINVAZIVNÍ A DETAILNÍ STANOVENÍ MORFOLOGICKÝCH A FUNKČNÍCH VLASTNOSTÍ PERIFERNĚ PROBÍHAJÍCÍCH TEPEŮ U VELKÝCH LABORATORNÍCH ZVÍŘAT

V rámci výzkumu vlivu reprodukčního státnutí žen na kardiovaskulární systém, které řeší oddělení experimentální kardiologie, můžeme díky tomuto unikátnímu systému za podmínek in vivo neinvazivním způsobem studovat morfologické a funkční vlastnosti cévní stěny u velkých laboratorních zvířat a tyto poznatky bezprostředně přenášet do klinické praxe.

SYSTÉM PRO IN VIVO CELOTĚLOVÉ ZOBRAZOVÁNÍ ZNAČENÝCH MOLEKUL, BUNĚK, ORGÁNŮ A TKANÍ MALÝCH LABORATORNÍCH ZVÍŘAT

Systém má zcela klíčovou roli pro oddělení experimentálního výzkumu náhrad orgánových funkcí. Díky tomuto systému lze studovat přesnou expresi jednotlivých proteinů v játrech. Systém umožňuje v průběhu chronických experimentálních studií za podmínek in vivo opakovaně monitorovat distribuci jednotlivých farmak v celém organismu. Díky tomuto systému lze získat zcela nové poznatky o regenerační schopnosti jater a zejména o fyziologii tohoto procesu.

SYSTÉM PRO UCHOVÁVÁNÍ ORGÁNŮ VELKÝCH LABORATORNÍCH ZVÍŘAT

Tento systém má zcela zásadní význam pro studium fyziologie a patofyziologie konzervace orgánů pro účely orgánové transplantace. Podobný přístroj nebyl doposud v IKEM k dispozici a tento výzkum nebylo možné provádět.

SYSTÉM PRO EXPERIMENTÁLNÍ MINIINVAZIVNÍ CHIRURGII U VELKÝCH LABORATORNÍCH ZVÍŘAT

Opět se jedná o přístroj, který doposud nebyl v IKEM k dispozici. Přístroj zásadně přispěje k možnostem lékařů studovat nové miniinvaзивní chirurgické přístupy na velkých laboratorních zvířatech.

KONTAKT:

www.cevkoon.eu

INSTITUT KLINICKÉ A EXPERIMENTÁLNÍ MEDICÍNY
Pracoviště experimentální medicíny, pavilon Z1 + Z2
Viděnská 1958/9
140 21 Praha 4 – Křč

Telefon:

+420 2 6136 2236
+420 2 6136 2743

Fax:

+420 2 4172 1666